

# Літак-пам'ятник –

## ще з історією, але вже без імені



Пам'ятник на честь повітряного тарану в перший день війни і затерта меморіальна плита на ньому.

**П**ам'ятник-літак у місті Дубні, встановлений на честь повітряного тарану, здійсненого 22 червня 1941 року в перший день війни, самотужки, і без людського втручання, руйнується. Річ у тім, що на меморіальній плиті напис настільки обсіпався, що вже й годі довідатися, що там йшлося про Івана Іванова, льотчика, який, вилетівши на винищувачі «І-16» з аеродрому в Млинові, протаранив фашистського бомбардувальника «Хейнкель-111».

Після цього, як відомо з історії, літак Іванова впав на дубенську землю неподалік села Загірці. Закри- вавленого льотчика (ще живого) підоспілі люди

дістали з кабіни понівеченого літака. Швидко доправили до госпіталю в Дубні. Але там уже панував безлад: німці так швидко наступали, що треба було негай-

но евакуюувати і персонал, і пацієнтів. Утім, пораненого таки поклали на носі і занесли всередину приміщення. Та за кілька хвилин лікар повідомив, що льотчик помер.

Однополчани поховали Івана Іванова на місцевому кладовищі, встановивши на могилі табличку. По- смертно Іванову було присвоєно найвищу на той час у Союзі нагороду.

А потім, у повоєнний час, у селі Загірці з'явився монументальний знак, що

символізував цей повітряний таран. Через деякий час спорудили ще один пам'ятник – при в'їзді в Дубно.

Однак невдовзі справжнього літака, взятого для меморіалу з військової частини і направлено- го металевими стропами в небо, спіткала гірка доля. Він, не витримавши ваги, упав на проїжджу частину автотраси. Щоправда, жодної машини та людини не при- давив.

# Літак-пам'ятник – ще з історією, але вже без імені

Початок на с. 1

Затим пам'ятник відновили. А дев'ять років тому ще більше укріпили. Вмонтували також нову меморіальну дошку з написом українською мовою. Відтак пам'ятка залишилася пам'яткою, як цього вимагали тодішні громадські організації (насамперед ветеранські).

По-друге, з'явилися додаткові гарантії для безпеки руху на міжнародній трасі, над якою зависає літак.

Нині ж до руйнації пам'ятки, по суті, нікому немає діла. У той же час дехто з даного приводу (чи то всерйоз, чи то напівжартома) заявляє, що таким чином самотужки проходить її «декомунізація», адже Іванов якраз перед війною отримав партійний квиток. При цьому не схоже, щоб наразі дубенський літак офіційно значився в списку декомунізаційних об'єктів. Ось такі маємо реалії. А кожен нехай порозмислить сам, що в цих реаліях більше – пам'яті чи безпам'ятства, байдужості чи справедливості?

Євген ЦИМБАЛЮК